

ВЫБАРАЎ НЯМА, АЛЕ КОЖНЫ РОБІЦЬ СВОЙ ВЫБАР

Палатачная кампанія ўжо ўвайшла ў стадыю датэрміновага галасавання. І грамадзяне або самастойна або пад уздзеяннем свайго непасрэднага кіраўніцтва па месцы працы прымуць рашэнне аб удзеле або няўдзеле ў працэдурцы галасавання. Праўда гэтыя выбары на Беларусі па заключэнню экспертаў з'яўляюцца толькі імітацыяй дэмакратычнай працэдурцы. Чаму гэта імітацыя выбараў? Што варта рабіць у такіх «выбарах»?

Імітацыя выбараў пануе ў краіне

Самыя дэмакратычныя выбары ў найноўшай гісторыі Беларусі пры пэўным выкарыстанні адміністрацыйнага рэсурсу адбыліся ў 1994 годзе, калі быў абраны першы прэзідэнт Беларусі. Потым першы прэзідэнт з выкарыстаннем свайго службовага становішча, праз збіццё апазіцыйных дэпутатаў з парушэннем нормаў беларускага заканадаўства правяў два рэферэндумы ў 1995 і 1996 гадах і стаў адзіным «ствалом» улады. У выніку гвалтоўнага выдалення старшыні Цэнтрвыбаркаму Віктара Ганчара ў лістападзе 1996 года нязменнай старшынёй галоўнага выбарчага органа краіны стала слуга кіраўніка краіны Лідзія Ярмошына.

З таго часу мінула ўжо амаль 20 гадоў і ўсе праведзеныя кампаніі, на якіх прысутнічалі міжнародныя назіральнікі ад АБСЕ, па іх заключэнню не адпавядалі міжнародным стандартам дэмакратычных выбараў. На апошня прэзідэнскай кампаніі 2015 місія АБСЕ са смуткам заўважыла, што Беларусі варта стаць на шлях дэмакратыі і выказала 13 асноўных парадаў і яшчэ 17 дадатковых. На жаль

беларускія ўлады ніводную парадку міжнароднай місіі ў поўным аб'ёме не выканалі. Сваім вялікім дасягненнем Цэнтрвыбаркам лічыць, што ў гэтай кампаніі пры абранні выбарчых камісій прадстаўнікі выканаўчай улады галасуюць па кожнай кандыдатуры. І як галасаваць ўлада ведае. З 65 тысяч членаў участковых камісій прадстаўнікоў ад дэмакратычных арганізацый уключылі аж ... 53 — або 10% ад вылучаных апазіцый прадстаўнікоў. А вось ад праўладных арганізацый: «Белая Русь», БРСМ, афіцыйныя прафсаюзы, Саюз жанчын, ветэранаў і г.д. — 89%. Пры гэтым старшыні і сакратары участковых камісій застаюцца амаль адны і тыя ж асобы. Прыбіраюць толькі тых кіраўнікоў, якія пад уплывам назіральнікаў не выканалі загад зверху па яўцы.

Наступная пазіцыя якая сведчыць, што ў краіне няма свабодных выбараў — гэта масавае датэрміновае галасаванне. З кожнай кампаніяй колькасць грамадзян, якія ў асноўны дзень галасавання пакідаюць сваё месца жыхарства і накіроўваюцца ў вандроўку павялічваецца. Тут у лідэрах

Віцебская вобласць, дзе ў мінулай кампаніі аж — 39,8% «накіраваліся» за межы горада або вёскі. На колькі вырастаюць прыбыткі чыгуначнікаў, аўтатранспартнікаў ад такой масавай міграцыі ў асноўны дзень галасавання ніхто не ведае. Масавае датэрміновае галасаванне, калі грамадзянін не сам вырашае прымаць яму ўдзел у галасаванні, а робіць гэта пад уздзеяннем куратара групы, як студэнты, або непасрэднага начальніка на працы, атрымліваючы вольны час у другой палове дня, стварае глебу для маніпуляцый з бюлетэнямі.

Справа ў тым, што бюлетэні — дакументы строгай справаздачнасці — не захоўваюцца ў апячатваемым памяшканнях або сейфах. Старшыні камісій з 14 да 16 і з 19 вечара да 10 раніцы наступнага дня пакідаюць вольным доступ да дакументаў строгай справаздачнасці, ніякім чынам не гарантуюць іх недатыкальнасць. Прыходзьце людзі «добрыя», давайце каманду міліцыянтаў не глядзец і рабіце, што жадаеце са скрыняй.

Важным этапам ігнаравання свабоды выбараў з'яўляецца абыход са скрыняў грамадзян, якія не жадаюць ісці на ўчастак галасаваць. Пры адсутнасці рэальнай магчымасці назіральнікаў быць з вынаснымі скрынямі несумленыя члены камісіі могуць сабраць колькі трэба «галасоў», каб забяспечыць высокую яўку. У выніку на Віцебшчыне «хворымі», якія не могуць дайсці на ўчастак апынулася аж 10%

выбаршчыкаў. Таксама сваесаблівае сведчанне адданасці арганізатараў «выбараў» ідэі адзінства народу і ўлады.

У выніку яўка выбаршчыкаў на Віцебшчыне у сельскіх раёнах дасягнула савецкіх часоў — ў двух трэцях раёнах яна была вышэй 95%. А ў рэкардсмене — Бешанковіцкім раёне — камісіі не дабраліся толькі да 99 выбарцаў і сталі першымі ў краіне па яўцы — 99,21%, апыраджышы на 0,04% выміраючы Чэрыкаўскі раён.

Але пры ўсёй адміністрацыйнай працы ўлады не здольны адкрыта і чэсна паказаць назіральнікам за каго прагаласаваў выбаршчык ў бюлетэні. Пра падліку галасоў адбываецца маніпуляцыя з бюлетэнямі членаў камісіі, а старшыня або сакратар адвольна абвешчае лічбы, якія патрэбны ўладзе, каб забяспечыць «перамогу» свайго кандыдата.

Ужо трэцюю кампанію Цэнтрвыбаркам вуснамі Ярмошынай адмаўляе назіральнікам ў праве бачыць кожны бюлетэнь з адзнакай за каго ён. Дарэчы і місія АБСЕ ў каторы ўжо раз указвае на неабходнасць падліку галасоў па аднаму бюлетэню, але беларускі «васька» слухае ды есць. Але пры гэтым нашы арганізатары выбараў дэмагагічны кажуць пра свой «прагрэс» — цяпер назіральнікі могуць стаць блізка каля стала, на якім будзе адбывацца маніпуляцыя бюлетэнямі і члены камісіі не могуць стаць да іх (працяг на стар. 2)

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

ЧЭМПІЯНАТ ВОБЛАСЦІ

ФК «ПРАМЕНЬ — КРОЎ СК» ТРАПІЎ У ФІНАЛЬНУЮ СТАДЫЮ

10 верасня ў рашаючым матчы чэмпіяната Віцебскай вобласці гарадоцкія футбалісты ў гасцях перамаглі сваіх галоўных канкурэнтаў ФК «Барань» — 4:1.

Суботні матч у Барані быў для нашых футбалістаў лёсавызначальным ў чэмпіянаце 2016 года. У аматараў футбола яшчэ ў памяці мінулагадні турнір, калі нашы футбалісты засталіся зусім побач ад фінальнага турніра. Таму ўсе заўзятары чакалі інфармацыі з Барані ў суботні дзень і дачкакаліся 4:1.

Як звычайна бывае ў аматарскім футболе часам узнікаюць праблемы сабраць поўны склад каманды з заменамі. На жаль, у Барань здолела выехаць толькі 12 гульцоў, але тых хто гатоў быў змагацца за перамогу да канца. І калі гаспадары адквіталі алдзін мяч, то нашы футбалісты, уключыўшы дадатковыя мавгчымасці пераканаўча правялі фініш матча, накіраваўшы тры мячы ў

браму гаспадароў.

Трэнер каманды Сяргей Куракоў так пракаментаваў матч: «У нас как всегда, загоняем сами себя глубоко в одно место, потом со скрипом приходится оттуда выбираться. Поехали на решающую игру хорошим составом, но без замен. Было очень тяжело, наступил момент когда хозяева сравняв счёт задавили нас так ,что показалось чемпионат мы закончим сегодня. Но, наши ребята перетерпели и проявили характер, каждый сыграл на максимуме и результат пришёл к нам. Мы заслужили этого. Каждому кто играл и тем кто не смог поехать, но в душе болел за нас выражаю огромную благодарность. Перед нашими спонсорами, которые вложили в нас как средства, так и душу нам не стыдно. Сезон продолжается.

Самое интересное впереди!» vk.com/luch_gorogok

Пасля суботняга дня сталі вядомы ўсе фіналісты чэмпіянату Віцебскай вобласці 2016 года. Ад групы А у фінал выйшлі футбольныя клубы з Шуміліна, Мёр, Лепеля, а з нашай групы Б — ФК "Камунальнік"(Сянно), ФК "Газавік"(Віцебск) і наш «Прамень».

Пры гэтым у нашых футбалістаў хутчэй за ўсё не будзе заліковых ачкоў у фінал, бо апошні матч мы праводзім у Сянно, а мясцовы клуб сур'ёзна настроены паўтарыць мінулагадні поспех — стаць чэмпіёнам вобласці паўторна.

Але тым не менш гарадоцкіх заўзятараў футбола чакаюць яшчэ тры матчы ў Гарадку з лідэрамі групы А.

Нашы віншаванні камандзе, спонсарам і ўсім заўзятарам з істотным дасягненнем у чэмпіянаце Віцебскай вобласці па футболе!

Л. Антонаў

ТРАГІЧНЫ ВЫПАДАК

«КАРЫДА» ПА-ГАРАДОЦКІ

У Гарадоцкім раёне бык забіў аднаго пастуха, а другога параніў.

Падрабязнасці трагедыі, якая разгулялася на пашу каля вёскі Васькіна, распавёў намеснік пракурора Гарадоцкага раёна Максім Зіновік:

— Напярэдадні загінулы і яго 38-гадовы калега выпівалі на прыродзе. У статку насуперак усім нормам бяспекі знаходзіўся аграгаспадарства неакальцаваны бык. У запале лютасці ён ударыў больш маладога пастуха.

Але сябры працягвалі пікнік ўсю ноч, і толькі раніцай пацярпелы, адчуўшы сябе дрэнна, пайшоў дадому. Мяркуючы па ўсім, пасля гэтага дзікая жывёла, знайшоўшы момант, распавілася і са сваім другім ахоўнікам, аб знікненні якога заявіла брыгадзір — ён загінуў ад магутнага ўдару ў грудзі.

Пасля таго, што здарылася вяскоўцы спрабавалі ўціхамірыць рагатага забойцу, але дарэмна. Яго прыйшлося застрэліць. У цяперашні час другі пастух таксама шпіталізаваны — у

яго дыягнаставаны траўмы грудной клеткі.

Алена Бегунова
www.sb.by

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: <http://haradok.info>

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале <http://haradok.info> ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Гасцінец" паведаміце рэдакцыі аб гэтым — і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце ў рэдакцыю.

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

КАМПАНИЯ – 2016

(пачатак на стар. №1)
дупамі, як было раней.

Усе вышэй названыя беларускія асаблівасці ператвараюць выбары ў фарс з загадзя вядомым вынікам. Незалежныя СМІ адразу пасля рэгістрацыі назвалі спіс будучых дэпутатаў Палаты прадстаўнікаў. Варта адзначыць, што ў 2012 годзе гэты прагноз даў 100% вынік. Усе гэтыя чыннікі ператвараюць беларускія выбары ў імітацыю выбарчага працэсу, дзе пераможцаў вызначаюць не выбаршчыкі, а вертыкаль.

Імітацыю варта ігнараваць або рабіць бюлетэнь несапраўдным

Што ж рабіць грамадзяніну, калі пры падліку галасоў адбываецца толькі маніпуляцыя з бюлетэнямі і камісіі залежныя ад уладаў абвешчаюць патрэбныя ім вынікі?

Той выбаршчык, які мае грамадзянскую пазіцыю, не з'яўляецца «падданым» аднойчы абранага кіраўніка мае поўнае права ігнараваць гэтую імітацыю. Так звычайна я і раблю з 2004 года, актыўна ажыццяўляючы назіранне дзеляспыненнясамаўпраўства камісій, асабліва пры падліку

галасоў.

Але што рабіць звычайнаму выбаршчыку, які разумее, што камісіі не лічаць галасы, але не можа пайсці насуперак патрабавання непасрэднага начальніка і не можа адкрыта адстойваць сваё права на свабоду выбара? Мне не раз даводзілася назіраць, як кіраўніцтва камісій звязвалася па тэлефоне з адказнымі на прадпрыемствах і указвала, што іх працаўнікоў мала прыйшло на датэрміновае галасаванне.

У гэтай сітуацыі ў кабінце для таемнага галасавання варта засведчыць свае адносіны да гэтай імітацыі, паслаць свой сігнал уладзе ў выніку несапраўднага бюлетэня. Дзеля гэтага варта на бюлетэні паставіцькрыж.Прыадсутнасці адкрытага падліку галасоў і пры адсутнасці назіральнікаў гэта будзе правільным крокам, які паказвае, што выбары несапраўдныя, а з'яўляюцца імітацыяй. Такое дзеянне з бюлетэнем аптымальнае, бо птушка за апазіцыянера ў спісе — гэта прызнанне, што якія та выбары ёсць.

Але ў гэтых паводзінах ёсць адно выключэнне. Кампанія па назіранню «Права выбара» вызначала 11 акругаў у краіне,

дзе будзе весціся назіранне на ўсіх участках з самага пачатку датэрміновага галасавання і да падвядзення вынікаў выбараў. Пры наянасці добра-падрыхтаваных назіральнікаў і актыўнай агітацыйнай кампаніі дэмакратычнага кандыдата ёсць шанец прад'явіць суду рэальную базу парушэнняў і патрабаванне адкрытага пераліку галасоў. Выбаршчыкам з такой акругі варта прагаласаваць за дэмакратычнага кандыдата. На Віцебшчыне гэта Чкалаўская акруга № 18 у г. Віцебску, дзе ідзе ад АГП Таццяна Севярынец ад правацэнтрыйскай кааліцыі АГП, Рух «За Свабоду!», аргкамітэт БХД.

Напрыканцы варта адзначыць, што наша краіна стане сучаснай, калі народ будзе мець рэальнае права абіраць сваё кіраўніцтва самастойна, а не назіраць за прызначэннем дэпутатаў ды і галоўнагакіраўніка.Памятайма словы Уладзімера Караткевіча, што на Беларусі ў народа шмат багаццяў, але беларусы маюць кепскае кіраўніцтва. На жаль шанцаў з'яўлення адэкватных, самастойных дэпутатаў у Палаце прадстаўнікоў б склікання амаль няма...

Леанід Гаравы

ДОБРАЎПАРАДКАВАННЕ

ДРУГАЯ ПАНДА НА ПРАЛЕТАРСКАЙ

На вуліцы Пралетарскай каля дома № 25 нядоўна з'явілася другая панда, вырабленая з камянёў і маючая адпаведную афарбоўку.

Гарадоцкае прадпрыемства кацельных і цеплавых сетак працягвае працу па ўстаноўцы малых архітэктурных формаў у Гарадку.

Каля дома № 25 па вул.

Пралетарскай напрыканцы жніўня была ўсталявана новая малая архітэктурная форма з камянёў. У ліпеня месяцы саседку старэйшай панды — чарапаху — камунальнікі

перамясцілі на вул. Гагарына.

А каб першая панда не выглядала сіратой, то побач устанавілі яшчэ адну панду.

Новыя экзатычныя жывёлы ў Гарадку прыцягваюць увагу дзяцей і сталі добрым месцам для гульняў і фатаграфавання.

Л. Антонаў

ГОД КУЛЬТУРЫ

КАНЦЭРТНАЯ ПРАГРАМА «НАЗАД В СССР»

На працягу года Цэнтр традыцыйнай культуры і народнай творчасці праводзіць агляд-конкурс мерапрыемстваў, прысвечаных Году культуры. Але дзіўным чынам сярод гэтых мерапрыемстваў апынулася праграма «Назад в СССР»

Сайт Гарадоцкага райвыканкама паведаміў, што 3 верасня Пальмінскі сельскі Дом культурызапрасіўусіхжадаючых у захапляльнае падарожжа ў часы СССР. У фае Дома культуры была арганізавана выстава рэчаў, адзення, посуду і нават мэблі 60-90 х гадоў. Працаваў буфет, прадстаўлены клубам нацыянальнай кухні «Сладушка», прылаўкі якога біліся ад бутэрбродаў са шпротамі і каубасой, піражкоў з разнастайнымі начиннямі і іншымі пачастункамі той эпохі.

Канцэртная праграма «Назад в СССР», у выкананні артыстаў Пальмінскага СДК падарыла шмат эмоцый і акунула ў трапяткія настальгічныя ўспаміны жыхароў і гасцей аграгарадка папулярнымі песнямі таго часу.

Наступны этап агляду-

конкурсу адзначае сайт райвыканкаму пройдзе 9 верасня ў гп. Езерышча. Заяўленая канцэртная праграма Езярышчанскага гарпасялковага Дома культуры таксама пройдзе ў стылі «рэтра». Удзел у канцэрте прымуць творчыя калектывы з г.Невеля Расійскай Федэрацыі.

Дзіўная канцэртная праграма «Назад в СССР» відавочна не мае ніякага дачынення да мэтаў дзейнасці Цэнтра традыцыйнай культуры і народнай творчасці, бо далей працягвае традыцыі «русскаго міра» ў незалежнай дзяржаве Рэспубліка Беларусь. Зразумела, што такая праграма не магла ўзнікнуць без згоды ідэолагаў Гарадоцкага раёна і не без згоды чыноўнікаў Віцебскага аблвыканкама.

Узнікае пытанне наколькі гэтая праграма «Назад в

СССР» адпавядае сёняшняму курсу краіны на мяккую беларусізацыю, на ўмацаванне незалежнасці і суверэнітэта краіныдэкларуемыпрэзідэнтам, калі ў працоўны часдзяржаўных работнікаў прапагандуюць каштоўнасці суседняй краіны, якая засталася спадкаемкай СССР?

Замест настальгіі па СССР дзяржаўным культурным і адукацыйным установам варта прапагандаваць нашу традыцыйную беларускую культуру, пашыраць яе сярод моладзі. Каб моладзь расла патрыётамі Беларусі сярод яе варта выходзіць павагу да нацыянальнай культуры. І найлепшай формай павагі да нашай спадчыны, як ў навучальных калектывах, так і ў працоўных мог ты стаць агульнараённы конкурс «3 песняў жыве народ!». Дарэчы ў 90-я гады такі конкурс на Гарадоччыне сярод педагогічных калектываў з поспехам і праходзіў.

Леанід Гаравы

МАЛАЗАЎВАЖНАЯ КАМПАНИЯ

Кандыдаты ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў па Гарадоцкай акрузе № 21 правялі агітацыйную кампанію ў меру сваіх магчымасцяў. Найбольшую актыўнасць праявіў прадстаўнік уладаў Віктар Міраш, які правёў каля 30 агітацыйных сустрэч.

З чатырох кандыдатаў тры кандыдаты стварылі свае выбарчыя фонды, а прадстаўнік КПБ Лыхалат Максім палічыў яго стварэнне не патрэбным. Кандыдаты Віктар Міраш, Валера Сямашка, Максім Лыхалат скарысталіся правам надрукаваць прадвыбарчую праграму ў «Гарадоцкім весніку», Павал Іваноў надрукаваў праграму ў газеце «Віцебчы».

Віктар Міраш, як і рэкамендавала цэнтральная ўлада, будзе «адвакатам» праблемаў, якія маюцца ў раёне і амаль нічога канкрэтнага не напісаў аб сваёй заканадаўчай дзейнасці. Выбаршчыкам нічога не сказана ў праграме у чым будзе выяўляцца падтрымка сельскай гаспадаркі, спрыянне паляпшэнню інвестыцыйнага клімату, павышэнне канкурэнтна-здольнасці айчынай прадукцыі і тавараў, актыўнай падтрымкі малога і сярэдняга бізнесу і г.д. Што Міраш будзе прадстаўляць рэгіён у Палаце прадстаўнікоў сумненняў няма і было б добра, каб праз паўгода, год дэпутат апублікаваў справаздачу, колькі інвестыцый і ад якіх інвестараў ён асабіста прыцягнуў у рэгіён без удзелу мясцовых уладаў.

Максім Лыхалат у сваёй праграме абмежаваўся агульнымі словамі, за што ён будзевыступаць,кабжыццёбыло па законах, якія абмяжуюць рост коштаў і паляпшаць фінансаванне і эканамічнае становішча

прадпрыемстваў і г.д..

Праграма Валеры Сямашкі ўтрымлівае крытыку Захада, які па сцвярджэнню кандыдата паважае не толькі багатыя, але і сільныя духам краіны, якія не ўпісваюцца ў рабскую гармонію капіталістычнага свету. Саюзнікамі Беларусі кандыдат найперш бачыць Расію. Але не зразумела ці з'яўляюцца для партыі Сямашкі партнёрамі Беларусі еўрапейскія краіны, якія маюць высокія тэхналогіі і чакаюцьадБеларусінармальных дэмакратычных выбараў па стандартах АБСЕ.

Акрамя друкавання матэрыялаў у газетах кандыдаты выступілі па пяць хвілін на тэлебачанні і радыё, а таксама тры кандыдаты прынялі ўдзел у «дэбатах», дзе мелі пяціхвілінныя выступы.

Яшчэ кандыдаты скарысталіся магчымасцю сустрэчаў з выбаршчыкамі ў памяшканнях з паведамленнем у акруговую камісію. Адпаведна акруговая камісія анасавала 30 сустрэч Віктара Міраша, 7 сустрэч Валеры Сямашка і 5 сустрэч Максіма Лыхалата. Павел Іваноў абмежаваўся індывідуальнымі сустрэчамі з выбаршчыкамі ў розных населеных пунктах акругі.

Наглядная агітацыя была выраблена толькі ў двух кандыдатаў Віктара Міраша і Валеры Сямашка, адпаведна плакаты фармата А3 і А4.

Л. Антонаў

САМАЕ ВЯЛІКАЕ ПРАТЭСТНАЕ ГАЛАСАВАННЕ

Па Гарадоцкай акрузе № 21 было самае вялікае на Віцебшчыне пратэстнае галасаванне ў Палату № 6. Цэнтрвыбаркам апублікаваў на сваім сайце папярэднія даныя аб выніках галасавання ў Палату прадстаўнікоў № 6. Кандыдат Віктар Міраш, які запісаны пераможцам, атрымаў адну з самых малых падтрымак сярод запісаных дэпутатаў у Палату № 6 на Віцебшчыне

Паводле папярэдніх даных у Гарадоцкай акрузе №21 пры наяўнасці 64 449 выбаршчыкаў удзел у галасаванні па акрузе прыняло 56 345, або 87,4% ад усіх выбаршчыкаў. У выніковым пратаколе акруговай каміі №21 запісана, што за Іванова Паўла галасы аддалі 4394 выбаршчыка, за Максіма Ліхалата – 4643, за Віктара Міраша – 35714, а за Валеру Сямашка – 4504. Дзіўным выглядае, што галасы за трох іншых “прайграўшых” кандыдатаў размясціліся ў межах статыстычнай памылкі – ад 7,8% да 8,2%. І гэта пры тым, што узровень агітацыйнай кампаніі ў гэтых кандыдатаў вельмі адрозніваўся. Але тут мусіць спрацаваў падыход – “агітуй – не агітуй, а запішам колькі трэба”.

Пры гэтым варта адзначыць, што менш чым у В.В. Міраша 63,4% набраных галасоў сярод іншых “пераможцаў” толькі ў Вадзіма Дзевятоўскага, дзеючага дэпутата Палаты №5 па Наваполацкай акрузе № 24 – 59,8%. Найбольш адсотак падтрымкі зафіксаваны ў старшыні Палаты прадстаўнікоў У.П. Андрэйчанкі – 86,4% па Докшыцкай акрузе №22.

Звяртае ўвагу і такі факт, што ў нашым рэгіёне – Гарадоцкага, Віцебскага, Шумілінскага раёнаў самая вялікая колькасць выбаршчыкаў, якія галасавалі супраць усіх – 6267 запісаных галасоў і самая вялікая колькасць несапраўдных бюлетэняў – 824. І гэта пры ўсёй умоўнасці лічбаў занесеных у выніковы пратакол.

Л. Антонаў

ВЫІНІК КАМПАНІІ

НОВАЯ КАРЦІНА БЕЛАРУСКАГА СЪВЕТУ:
«АДМАРОЗКІ» Ў ПАРЛЯМЭНЦЕ

Відавочна, што прамінулыя выбары былі, як і раней, цалкам кіраваныя. І прайшлі яны згодна са звычайным беларускім сцэнарам. Адзіная навацыя, якую цяпер усе абмяркоўваюць, — гэта пропуск у Палату прадстаўнікоў дзвюх дэмакратычных дэпутатак. Пра ўсё астатняе даўно ўсё сказана.

Усімразумела, што зьяўленьне Ганны Канапацкай і Алены Анісім у сьпісе дэпутатаў — вынік палітычнага рашэньня на самым версе. Па лёгіцы кіраўніцтва, яно павінна вырашыць прынамсі дзьве задачы. Па-першае, нэўтралізаваць пазыцыю праваабаронцаў, незалежных экспэртаў і апазыцыі, якія сьцьвярджаюць, што выбараў у Беларусі няма. Маўляў, глядзіце: апазыцыянеры будуць засядаць у Палаце прадстаўнікоў, якія пытаньні?

Другая задача, якую вырашалі ўлады гэтым крокам, звязаная з вонкавым чыньнікам. Зьяўленьне ў парлямэнце двух апазыцыйных дэпутатаў павінна стаць дадатковым аргумэнтам для назіральнікаў АБСЭ, павінна даказаць, што ў беларускіх выбарах ёсьць прагрэс у бок дэмакратыі.

Але адначасова зьяўленьне апазыцыі ў Палаце прадстаўнікоў нясе ўладам пэўныя выклікі і рызыкі. Бо гэта пэўны крок у бок ускладненьня палітычнай сыстэмы ці яе дызайну. Да гэтага часу яна была ясная і простая, як аглобля. Паводле афіцыйнага ідэалігічнага канструкту, увесь народ падтрымлівае ўладу і

прэзыдэнта, апазыцыі ў краіне няма, ёсьць толькі купка «адмарозкаў», «пятае калёна».

Якраз пра гэта сказаў Аляксандар Лукашэнка на выбарчым участку 11 верасня: «Апазыцыя павінна быць, або мы будзем мець вялікія праблемы. Але яна не павінна быць пятай калёнай. Трэба быць бліжэй да праблемаў людзей, нават калі гэта аб'ектыўна цяжка. Ну, так, гэты спэктар заняты, усе клапоцяцца аб народзе, пачынаючы з прэзыдэнта і заканчваючы старшынёй сельсавету. Але розьніца ў тым, хто гэта робіць на справе, а хто мянціць языком. Давайце прабачым ім гэта, яны і так ужо пакараныя».

То бок апазыцыя ва ўяўленьні Лукашэнкі, якое ён 22 гады навязае беларусам, — гэта далёкі ад інтарэсаў народу людзі, бо ў іх няма нішы, пра народ клапоціцца прэзыдэнт і ягоная вэртыкаль. У такой сыстэме апазыцыі няма месца. Таму гэта ўбогія, пакараныя лёсам людзі. Адным словам, «адмарозкі». Такая простая карціна сьвету. Гэта ў Расеі дзейная ўлада вядзе складаныя гульні, Крэмль сам стварае

сабе левую і правую апазыцыю, усяляк маніпулюе палітычным працэсам. А тут палітычны малюнак быў прымітыўны, ён складаўся з двух колераў: белага і чорнага. І без аніякіх разнастайнасьцяў. Лукашэнка нават крытыкаваў расейскія парадкі — маўляў, навошта гэтыя хітрыкі, трэба проста і шчыра размаўляць з народам.

І вось цяпер гэтыя «адмарозкі» зьявіліся ў парлямэнце з дэпутацкімі мандатамі

І вось цяпер гэтыя «адмарозкі» зьявіліся ў парлямэнце з дэпутацкімі мандатамі. І гэта крыху зьмяняе ўсю карціну і афіцыйны ідэалігічны дыскурс. Улады ж ня могуць прызнаць, што яны там зьявіліся ў выніку рашэньня Лукашэнкі. Сам гэты факт легітымизуе апазыцыю як інстытут. Беларускім прапагандыстам давядзецца афіцыйна прызнаць, што апанэнт рэжыму прадстаўляюць інтарэсы пэўнай часткі грамадзтва. Іх нельга ігнараваць у дзяржаўных установах, дзяржаўных мэдыях.

То бок пропуск апазыцыі ў сыстэму палітыку — гэта новы выклік і рызыкі найперш для ўлады. Бо любое ўскладненьне сыстэмы — гэта заўсёды новыя праблемы. Дарэчы, для апазыцыі таксама, пра што сьведчаць некаторыя працэсы ў АГП.

Цяпер усё залежыць ад таго, як апазыцыя выкарыстае гэтую сытуацыю. У свой час, на пачатку

2000-х гадоў, парлямэнцкая група «Рэспубліка» ў складзе Валера Фралова, Сяргея Скрабца і Уладзімера Парфяновіча слаўна пашумела.

Дэмакратычныя прадстаўнікі могуць паспрабаваць навязаць уладам свой парадак дня. Калі дэпутат парлямэнту выступае з нейкай ініцыятывай, якую ён адначасова транслюе ў грамадзтва з дапамогай незалежных мэдыяў і сацыяльных сетак, то ўладам цяжка будзе гэта ігнараваць, давядзецца неяк рэагаваць, апраўдвацца.

Увогуле, могуць узьнікнуць цалкам нечаканыя сюжэты. Напрыклад, лідэр Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль

Лябедзька стане памочнікам дэпутата ад сваёй партыі і зьявіцца ў будынку Палаты прадстаўнікоў на законнай падставе з адпаведным пасьведчаньнем. Уяўляеце, які будзе фурор. І што з гэтым рабіць? Не пускаць яго туды? А на якой юрыдычнай падставе? А калі пусьціць, то ён там у кулюарах будзе ўвесь час у атачэньні журналістаў, пачне ў мітынгавым стылі зьедліва камэнтаваць кожны крок парлямэнту. У любым выпадку — скандал. Ва ўмовах поўнай адсутнасьці палітычнага жыцьця ў краіне і гэта можна назваць палітыкай.

**Валер Карбалевіч
«Радые Свабода»**

ПАЛАТА №6

ЛУКАШЕНКО НАРУШИЛ СТЕРИЛЬНОСТЬ ПАЛАТЫ

Белорусские власти попытались смикшировать грубые нарушения в ходе кампании пропуском в парламент двух оппозиционных фигур.

Белорусские власти увенчали парламентскую кампанию довольно сильным ходом. На целиком подконтрольных выборах в Палату представителей, прошедших 11 сентября, мандат, по предварительным данным, получила представительница Объединенной гражданской партии (ОГП) Анна Канапацкая. Также обозреватели выделяют победу Елены Анисим из «Таварыства беларускай мовы», которая хоть и не входит ни в какую партию, но воспринимается как умеренная оппозиционерка.

В прежние созывы Палата фигурировала в независимой прессы с язвительным ярлыком «стерильная», поскольку в Овальном зале заседали сугубо лояльные персонажи. Хотя и по итогам выборов 11 сентября в нижнюю палату прошли почти поголовно такие же фигуры, но говорить о полной стерильности законодательного органа теперь не приходится.

В частности, ОГП, выдвинувшая Канапацкую, стоит на позициях жесткой критики режима Александра Лукашенко. ТБМ же тербит власти, чтобы возрождали белорусский язык, а это у нас почти синоним

оппозиционности.

Впрочем, сейчас Анисим как раз-таки удобна людям наверху в плане продвижения негласной политики мягкой белорусизации. Можно картинно развести руками перед Москвой, если там натопыряются, заподозрив измену: это же не мы, это все оппозиция воду мутит.

Спутали карты оппозиционерам

Белорусский официальный лидер не особо склонен к тонкой внутривнутриполитической игре. Созданная им система груба, но надежна: у президента — царские полномочия, безголосый парламент послушно штампует спущенные из правительства или президентской администрации законы.

Но, как видим, жизнь заставляет идти на более изощренные по белорусским политическим меркам сценарии.

Смотрите, что получается. На протяжении всей минувшей кампании оппозиция твердила, что выборы нечестные. В последние дни было много заявлений о том, что накручивается явка, комиссии отшивают наблюдателей и пр. В округе, где баллотировалась Канапацкая, электоральный

процесс тоже выглядит не вполне чистым.

Лидер ОГП Анатолий Лебедько, другие представители правоцентристской коалиции подчеркивают, что их оценка кампании не меняется. Вердикт правоцентристов суров: «Власть назначила всех 110 депутатов».

Но при этом оппозиционной партии неразумно отказываться от мандата, от трибуны пусть себе и в недемократичном, административно сформированном парламенте. Короче, неожиданная коллизия, шахматная вилка для тех, кто априори собирался доказывать нелегитимность этих выборов.

Попутно власти, как предполагают некоторые обозреватели, дали показательный щелчок Татьяне Короткевич из «Говори правду», которая была соперницей действующего президента на прошлогодних выборах и, надо же, не удосужилась поздравить победителя, а совсем даже наоборот — обжаловала итоги выборов в Центризбирком. Впрочем, самое главное — Короткевич тогда резко подняла свой рейтинг (в Беларуси же, согласно представлениям на самом верху, должен быть только один политик). Теперь ей насчитали скромный результат в том же округе, где

баллотировалась Канапацкая.

Кроме всего прочего, запутывается дело с репутацией «Говори правду», которую более радикальные оппозиционеры относили к спарринг-партнерам властей. Сейчас представители этой кампании, продвигающей лозунг мирных перемен, могут укоризненно бросить хулителям: видите, зря на нас бочки катили!

Да, и, учитывая заикленность оппозиции на поиске агентов в своем лагере, нетрудно предвидеть, что прошедшие в парламент оппозиционеры тоже до дна изопьют горькую чашу подозрений.

Сделали подарок Западу

Но, конечно же, всю эту хитрую катавасию наверху затеяли отнюдь не только ради для того, чтобы спутать карты оппозиционерам, лишней раз столкнуть их лбами (и так сшибаются то и дело).

Фишка в том, что власти хотят гарантированно получить от Запада достаточно благоприятную оценку этих выборов.

Декоративных процедурных изменений, оформленных решениями Центризбиркома, для этого могло оказаться маловато. Ведь принципиальные рекомендации БДИПЧ ОБСЕ так и не были выполнены. В избирательных комиссиях

оказалась лишь горстка оппозиционеров, их жестко отсеивали. Были случаи фактической цензуры кандидатских выступлений.

В добавок для обеспечения явки вертикаль широко использовала добровольно-принудительный механизм досрочного голосования (за пять дней перед 11 сентября таким образом проголосовало более 31% избирателей). Согласно сигналам наблюдателей, во многих местах явка к тому же и беспардонно завывалась.

Витое накопилось довольно внушительная масса негатива, претендующего на попадание в отчет наблюдателей БДИПЧ ОБСЕ. Этот отчет, в свою очередь, будут брать во внимание политики Евросоюза и США, принимая решение о дальнейшей судьбе отношений с Беларусью. А от этих отношений зависит получение Минском западных денег, возможность геополитического балансирования.

Потому и был сделан ход конем. Некоторые европейские деятели открытым текстом объясняли властной верхушке: будет оппозиция в парламенте — будем иметь с вами дела. Ну так вот, получайте.

(сокращено)

**Александр Класковский
Белаяпан**

НАЗІРАННЕ

БДПЧ АБСЭ:
НЕ АДПАВЯДАЛІ МІЖНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ

Назіральнікі БДПЧ АБСЭ заявілі, што парлямэнцкія выбары ў Беларусі не адпавядалі ключавым міжнародным стандартам правядзення дэмакратычных і свабодных выбараў.

Кіраўнік місіі БДПЧ АБСЭ Кент Гарстэт заявіў, што беларускія ўлады напярэдадні выбараў далі шэраг абяцанняў адносна празрыстасці выбарчага працэсу, але да канца іх ня выканалі.

У пісьмовай версіі дакумента фармулёўкі АБСЭ больш абцякальныя:

"Місія назіральнікаў АБСЭ на выбарах у Палату прадстаўнікоў адзначыла ў сваёй папярэдняй ацэнцы 12 верасня, што беларускія ўлады арганізавалі гэтыя выбары эфэктыўна, але ня здолелі ліквідаваць «шэрагу сістэмных недахопаў» у выбарчым працэсе.

«Нарматыўна-прававая база абмяжоўвае палітычныя правы і асноўныя свабоды, і яна была інтэрпрэтаваная празьмерна абмежавальным чынам. Асвятленьне ў СМІ не дазволіла выбаршчыкам зрабіць усвядомлены

выбар і, нягледзячы на агульнае павелічэньне колькасці кандыдатаў, у тым ліку значнай колькасці з апазыцыі, кампаніі не хапала бачнасці» — гаворыцца ў заяве.

«Ясна відаць, што Беларусі паранейшаму застаецца прайсці пэўную дарогу, каб выканаць свае дэмакратычныя абавязанні. Перад выбарамі ўлады зрабілі шэраг абяцанняў адносна празрыстасці працэсу і выканалі іх часткова, але недастаткова» — сказаў Кент Гарстэт, спэцыяльны каардынатар і кіраўнік кароткатэрміновага назіральнай місіі АБСЭ.

«Учора галасаваньне прайшло спакойна і добра арганізавана, хоць былі засьцярогі з нагоды падліку галасоў. Тым ня менш, выбары не абмяжоўваюцца толькі днём галасавання, і гэтыя выбары паказалі, што Беларусь, як

эўрапейская краіна, мае патрэбу ў сапраўды канкурэнтнай палітычнай сыстэме для таго, каб рэалізаваць свой дэмакратычны патэнцыял» — сказала Гізэля Вурм з Парлямэнцкай асамблеі Рады Эўропы. «Таму вельмі важна, каб неадкладна пачаць неабходныя рэформы нарматыўна-прававой базы, каб забяспечыць стварэньне такой сыстэмы, якая зьяўляецца ключавым элементом для дэмакратычнай стабільнасці».

«Абмежаванні асноўных свабодаў асацыяцыі, выказваньня меркаваньняў і сходаў звязілі грамадскую прастору і адмоўна адбілася на палітычным асяродзьдзі, у якім былі праведзеныя выбары. У той час як кандыдаты, як правіла, маглі свабодна праводзіць агітацыю ў рамках закону, вялікая колькасць вырашыла не рабіць гэтага, што спрыяла апатыі выбаршчыкаў. На пазытыўнай нोце трэба адзначыць, што інструкцыя Цэнтральнай выбарчай камісіі адносна больш дазвольнага

разьмеркаваньня грамадзкіх месцаў для агітацыі была выкананая шматлікімі мясцовымі органамі ўлады. Аднак няроўны доступ да дзяржаўных і грамадзкіх інстытутаў і рэсурсаў сказіў гульнявое поле для кандыдатаў. У сукупнасьці, гэта абмежавала даступныя магчымасьці выбару для выбаршчыкаў» — лічыць назіральная місія АБСЭ.

Заява назіральнай місіі АБСЭ таксама адзначае тое, што ў выбарчых камісіях апынулася толькі нязначная колькасць прадстаўнікоў апазыцыйных кандыдатаў і што адсутнасьць цэнтралізаванага рээстру выбаршчыкаў прывяла да адсутнасьці гарантый абароны ад шматразовага галасавання.

«Пастаянныя недахопы, якія мы вызначылі ў ходзе назіраньня за гэтымі выбарамі, паказваюць на той факт, што даўнія рэкамэндацыі застаюцца нявыкананымі» — заявіла Тану дэ Зулуэту, кіраўніцу доўгатэрміновай місіі АБСЭ па назіраньні за выбарамі".

Радые Свабода

ТАКАЯ ГІСТОРЫЯ

ПОЧЕМУ КОЛЮ ВДРУГ РАЗЛУЧИЛИ С ОТЦОМ

31 августа младшему сыну президента Беларуси Коле Лукашенко исполнилось 12 лет. Обычно главы государств постсоветского пространства не демонстрируют своих отпрысков. Но Коля — особый случай. Сложно найти в стране более медийную персону, разве что сам его папа.

Да и в мировом масштабе известности маленького Лукашенко могут позавидовать иные звезды. Но этим летом глава Беларуси повсюду появлялся в одиночестве. Случился ли скандал в президентском семействе или наследнику просто устроили каникулы, сменил ли Лукашенко имидж или в воспитательный процесс вмешалась мама, разбиралась «Лента.ру».

Тайна рождения

История появления на свет маленького Коли, как и положено у монархов, окутана тайной. О том, что у белорусского президента не два, а три сына, общественность узнала почти через четыре года после рождения младшего. А все потому, что Николай рожден вне брака. Имя матери возможного преемника официально объявлено так и не было.

Между тем СМИ утверждают, что мама Коли — Ирина Абельская, бывший лечащий врач главы государства. Про нее известно немного: родилась в Бресте, от первого брака имеет сына Дмитрия, с 1994 по 2001 год была личным доктором президента. В 2001-м Абельская получила должность главного врача Республиканского клинического медцентра Управления делами президента, а ее мать, Людмилу Постоялко, назначили министром здравоохранения Беларуси. По слухам, тайные отношения президента с Абельской прекратились в 2007 году. В это же время у нее забрали сына Колю, который стал повсюду сопровождать отца.

Сам Лукашенко говорил по этому поводу: «Так у меня судьба сложилась. Откровенно вам скажу, что если меня нет дома, он [Коля] не спит, не ест, это вообще не ребенок. Вот он привязан, как хвост, и это уже не первый год. Я в зарубежную командировку вынужден его брать, потому что он не будет спать, он дойдет до изнеможения. Со мной в самолете он поспит, поест — он привязан к отцу. Ну что, я его должен

отпихивать, он что, мне мешает?»

...И без ложной скромности добавил, что таких отцов, как он, очень мало: «Я и старших своих детей безумно любил. Если у меня маленький ребенок — все, я забываю о какой-то там любви, о чем-то, у меня есть работа, и у меня есть ребенок, я ну до бешенства люблю детей. Это и старших касалось, и этого ребенка касается, это святое».

Клуб путешественников

Коля Лукашенко был представлен миру в апреле 2007 года, и сразу же отец объявил его уникальным человеком. Белорусский лидер заявил, что не надеется на своих старших сыновей и не считает их своими преемниками (Виктор — член Совбеза республики, помощник президента, Дмитрий — член Национального олимпийского комитета, глава Президентского спортивного клуба). А вот Коля, которому на тот момент не исполнилось и четырех лет, по его мнению, может стать президентом. «Очень подвижный и, извините за нескромность, умный мальчик. Он все понимает, все знает, где что можно, где нельзя. Поэтому это уже, знаете, как, может, грубо скажу, как талисман мой, это мой крест, вот я его несу», — не без гордости рассказывал глава государства.

В свои 12 лет Николай Лукашенко может похвалиться знакомством с Владимиром Путиным, Виктором Ющенко, Дмитрием Медведевым, Мишель и Бараком Обама и двумя Папами Римскими — Бенедиктом XVI и Франциском. Первые встречи давались мальчику с трудом, он отвлекался, скукал, тербил отца, садился к нему на колени, а иногда прерывал выступления и просил уйти. Президент рассказывал о таких приемах: «Я говорю: „Коля, сядь рядом, ну не надо на колени, это же официальные переговоры“. Он тут устроил скандал: „Нет, я хочу с тобой на колени. Ты мой папа, я хочу с тобой на колени“. Ну что тут скажешь, когда уже операторы сидят, журналисты, все — „Да ладно, сядь ты уже на колени“».

Сумасшедшая отцовская любовь

В последние восемь лет без Коли не обходилось практически ни одно мероприятие с участием президента, включая протокольные. Малышу, как любит называть его Лукашенко, приходилось скучать на переговорах папы с президентами стран ближнего и дальнего зарубежья, стоять на трибуне во время военных парадов по случаю Дня независимости, позволять гладить себя по голове Папе Римскому Бенедикту XVI, участвовать в саммитах СНГ, «Славянских базарах», ездить по регионам, пострадавшим от чернобыльской аварии, а также на Олимпиады в Пекин и Сочи. Коля опускал заполненный отцом бюллетень в урну на парламентских выборах, клал кирпичи на строительстве аквапарка и неоднократно участвовал в военных учениях. Очевидно, это самое любимое мероприятие мальчика — ведь все мальчишки обожают играть в войнушку, а тут ему отдают честь настоящие командиры.

Когда Николаю шел шестой год, на военных учениях с ним встретился тогдашний президент России Дмитрий Медведев. Как и отец, мальчик был одет в камуфляжную форму, а на поясе у него была кобура с пистолетом золотистого цвета. Российский лидер спросил у Коли, нравится ли ему пистолет, на что Лукашенко-старший подсказал сыну ответ: «Хороший пистолет, потому что президент России подарил».

Кстати, любимая компьютерная игра Коли — танки. На встрече с белорусскими учителями президент Беларуси рассказал, что порой время его «танковых сражений» приходится ограничивать: «Час танки — полтора часа музыки, два часа танки — четыре часа музыки. Пока четыре часа музыки для него трудно, поэтому больше часа в танки он не играет».

Где Коля?

Летом младший сын главы Беларуси вдруг пропал. Точнее, исчез из медийного пространства. Последняя встреча Коли на высоком уровне состоялась 21 мая в Ватикане — с Папой Римским Франциском. Спустя неделю мальчик мелькнул в программе «Главный эфир» на телеканале «Беларусь 1» — и с тех пор его не видно

и не слышно. Судя по репортажам средств массовой информации, Николая не было рядом с отцом ни в Казахстане, ни в Узбекистане, ни в рабочей поездке в Гомельскую область. Он не участвовал во Всебелорусском народном собрании, пропустил финал конкурса красоты «Мисс Беларусь-2016». И во время зарубежных поездок Лукашенко выходил из самолета один, хотя все давно привыкли, что он всегда держит за руку «малыша». Но заметнее всего отсутствие Коли было в День независимости: впервые за многие годы президент принимал парад в одиночестве. Между тем пресс-секретарь главы государства Наталья Эйсмонт объяснила, что Николай смотрел парад с соседней трибуны вместе с матерью.

Кстати, в июне Ирина Абельская, которую хоть и неофициально, но считают мамой Коли, дала интервью. Беседа с журналистом в основном была посвящена ее профессиональной деятельности. Но несколько слов Абельская сказала и о своих детях, в частности рассказала, что ее старший сын продолжил врачебную династию и стал офтальмологом. На вопрос корреспондента, хотела ли бы она, чтобы и младший сын пошел по ее стопам, Ирина ответила: «Я не задумываюсь об этом. Я бы просто хотела, чтобы он получил хорошее образование, выбрал интересную профессию, любил свою работу, получал от нее удовольствие и приносил пользу и радость другим». Она также сказала, что с детьми в основном строга, но демократична, при этом сыновья часто общаются с ней как с ровесницей: «Но я их притормаживаю: „Стоп, ребята, я вам не подружка“».

С чем связано исчезновение Коли Лукашенко с «политической арены» — можно только гадать. Возможно, он получил право на законные каникулы или проводит время с мамой. Не исключено также, что подросший инфант осознал, что большинство граждан попросту раздражает его публичность и решил до поры до времени уйти в тень.

(скарочана)

Татьяна Кирсанова
lenta.ru